

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1254/2020
Гж ап 4/2020
12.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ сви из ..., чији је пуномоћник Бранислава Томашевић адвокат из ..., против тужене ГГ из ..., чији је пуномоћник Љубица Хоћић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о жалби тужене изјављеној против решења Апелационог суда у Београду РЗ 47/19 од 20.11.2019. године и ревизији тужене која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8069/18 од 25.04.2019. године, у седници већа која је одржана дана 12.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена жалба тужене изјављена против решења Апелационог суда у Београду РЗ 47/19 од 20.11.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8069/18 од 25.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 28961/11 од 12.03.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да су тужиоци као правни следбеници пок. ДД ванкњижни сувласници са по 1/3 идеалног дела непокретности – куће у улици ... број ..., постојеће на кат. парцели ... уписане у ЛН број ... КО ..., и гараже постојеће на истој катастарској парцели и суносиоци права трајног коришћења земљишта на коме је зграда изграђена, што је тужена дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим су тужиоци тражили да тужена трпи да се тужиоци на основу ове пресуде укњиже као сувласници на непокретностима наведеним у ставу првом изреке пресуде у јавним књигама сходно својим сувласничким деловима, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 1.131.600,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8069/18 од 25.04.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Другог основног суда у Београду П

28961/11 од 12.03.2018. године у ставу првом и трећем изреке, а жалба тужене одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П 28961/11 од 12.03.2018. године у ставу другом изреке, па је обавезана тужена да трпи да се тужиоци на основу пресуде укњиже као сувласници на непокретностима сходно својим сувласничким уделима, на кући у улици ... број ..., постојеће на кат. парцели уписане у ЛН број ... КО ..., гараже на истој катастарској парцели и сукорисници земљита на коме је зграда изграђена. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 90.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности па до коначне исплате, у року од 15 дана пријема писменог отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, и то позивајући се на одредбу члана 395. ЗПП.

Апелациони суд у Београду, решењем РЗ 47/19 од 20.11.2019. године, није предложио Врховном касационом суду одлучивање о ревизији по члану 395. ЗПП.

Против наведеног решења тужена је благовремено изјавила жалбу.

Испитујући дозвољеност изјављене жалбе, Врховни касациони суд је нашао да је жалба недозвољена.

Према члану 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, ступио на снагу 01.02.2012. године) поступци започети пре ступања на снагу овог закона спровешће се по одредбама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09). Према том закону, жалба као правни лек може се изјавити против пресуде донете у првом степену (члан 355. ЗПП) и против решења првостепеног суда (члан 385. ЗПП).

Имајући у виду да Закон о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се у овом случају примењује, не предвиђа жалбу као правни лек који се може изјавити против решења другостепеног суда, то је овако изјављена жалба недозвољена.

На основу одредбе члана 411. у вези члана 373. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Оцењујући дозвољеност ревизије поднете на основу члана 394. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена, због тога што означена вредност предмета спора прелази цензус од 40.000 евра, због чега овај суд није одлучивао по члану 395. ЗПП о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09) који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП

(„Службени гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни друге битне повреде поступка да би се ревизија могла изјавити (члан 398. став 1. тачка 1. и 2. ЗПП). Нижестепене пресуде садрже довољне и непротивречне разлоге о битним чињеницама за пресуђење, па нема битне повреде из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су правни следбеници пок. ДД и то супруга и синови, а тужена је његова сестра. Кућу у улици ... број ..., купио је 1956. године отац пок. ДД и ГГ који су након смрти родитеља наследили по $\frac{1}{2}$ идеалног дела, уписали се у земљишној књизи као сувласници и сукорисници са по $\frac{1}{2}$ идеалног дела на кат. парцели на којој се кућа налази. После смрти родитеља кућа је била једно време празна, јер је тужена од 1971. године живела у ..., а пок. ДД на ..., у једнособном стану који је тужилца АА наследила од свог оца пре закључења брака. Пок. ДД и тужена су 1980. године покушали да продају кућу, али је купац одустао од куповине. Пок. ДД, желећи да реши стамбено питање, 1988. године се договорио са туженом да сруши стару кућу, да на њеном месту сагради нову која би њему припала у својину, а да на име сусвојине туженој исплати износ од 60.000 ДЕМ. Стара кућа је 1988. године срушена до темеља и на њеним темељима пок. ДД је изградио нову из својих средстава, у почетку без грађевинске дозволе, да би Општина Вождовац 1989. године донела решење којим је одобрено ДД и туженој да по извршности решења могу приступити извођењу радова на објекту који су наведени у том решењу. Новац за изградњу куће пок. ДД је обезбедио од своје зараде, уштеђевине и кредита, тужена није учествовала у изградњи, нити се противила изградњи. У кућу су се тужиоци уселили 1992. године. Стан на ... издавали и приход од издавања улагали у кућу. Тужилца АА је 1995. године продала свој стан на ... за купопродајну цену од 65.000 ДЕМ након чега је пок. ДД предала износ од 50.000 ДЕМ који је тај износ предао туженој на име исплате њеног сувласничког дела старе куће, а по извршеној исплати тужена је купила стан у Остатак новца туженој исплаћен је током 2003. и 2004. године о чему признанице нису сачињене, јер су пок. ДД и ГГ били у добрим односима. Гаража на парцели пок. ДД је изградио 2000. године на месту старе шупе која се урушила. У ЛН на кат. парцели ... уписана су два објекта, породична стамбена зграда (1ПР+1ПК, објект који је имао одобрење за употребу, изграђен је пре прописа и преузет из земљишне књиге, поткровље је надограђено без грађевинске дозволе) и гаража, изграђена без одобрења за градњу, број етажне 1. а као држалац уписан је ДД. Катастарска парцела ... је површине 402 м², градско грађевинско земљиште у државној својини, на коме право коришћења имају ДД и ГГ.

Правилно су, по налажењу Врховног касационог суда, нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев за утврђење права својине на непокретности која је предмет спора.

Одредбом члана 22. став 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да лице које од свог материјала, својим радом изгради нову ствар стиче

право својине на ту ствар. У конкретном случају пок. ДД је од свог материјала и својим радом изградио нову ствар, по знању и одобрењу тужене, па је тако, по самом закону, стекао право својине на објектима који су предмет спора, због чега испуњени услови из члана 22. Став 1 Закона о основама својинскоправних односа, јер се својина стиче, између осталог и стварањем нове ствари, у смислу одредбе члана 21. Закона о основама својинскоправних односа, као оригинарном начину стицања својине, где се право својине не изводи из својине дотадашњих власника.

Одлучујући о тужбеном захтеву којим су тужиоци тражили да се обавезе тужена да трпи да се тужиоци на основу пресуде укњиже као сувласници на непокретностима које су предмет спора сходно својим сувласничким уделитема и као сукорисници земљита на коме је зграда изграђена, правилно је другостепени суд преиначењем првостепене пресуде обавезао тужену да трпи да се тужиоци на основу ове пресуде укњиже као сувласници и сукорисници на непокретностима које су предмет спора, као у ставу другом изреке.

Наиме, према књижном стању тужена је уписана као сувласник на кући и сукорисник на земљишту. Како је у току поступка утврђено да су тужиоци сувласници новоизграђеног објекта и новоподигнуте гараже, по сили закона су сукорисници земљишта на коме се објекти налазе. Тужена као уписани сувласник куће и сукорисник земљишта је дужна да трпи насталу промену својинског права, због чега упис има деклараторни карактер (обавештење трећих лица о постојању права), а не конститутивни, у смислу одредбе члана 33. ЗОСПО када се право својине стиче на основу правног посла.

Неосновано је позивање тужене у ревизији да су нижестепени судови само на основу изјава сведока утврдили да је извршен пренос права су својине са овде тужене на правног претходника тужилаца, без закљученог одговарајућег писаног правног посла, па су дозволили конвалидацију уговора који никада није закључен ни у каквом облику, због чега ни пресуда не може заменити уговор који није никада није закључен. Наиме, нижестепени судови су правилно закључили да је сада пок. ДД својим средствима изградио нову ствар и тако стекао право својине на кући и гаражи које су предмет спора основу одредбе чланова 21. и 22. Закона о основама својинскоправних односа, а не на основу уговора, супротно наводима тужене у ревизији.

Са изнетих разлога сагласно одредби члана 405. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић